

**SERBEST ZAMAN
DOYUMUNUN YAŞAM DOYUMU
VE SOSYO - DEMOGRAFİK
DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİNİN
İNCELENMESİ**

Hüseyin GÖKÇE

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-676-1

Kitap Adı

Serbest Zaman Doyumunun Yaşam Doyumu ve Sosyo - Demografik Değişkenlerle
İlişkinin İncelenmesi

Yazar

Hüseyin GÖKÇE

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

SPO000000

DOI

10.37609/akya.165

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Giriş	1
1.1 Araştırmanın Amacı	2
1.2 Problem – 1	2
1.3 Problem – 2	2
1.4 Alt Problemler	2
1.5 Denenceler	3
1.6 Sayıtlılar	3
1.7 Sınırlılıklar.....	3
1.8 Araştırmanın Önemi	4

2. BÖLÜM

Kuramsal Bilgiler ve Literatür Taraması	5
2.1 Çalışma Kavramı ve Çalışmanın Evrimi	5
2.2 Serbest Zamanın Ortaya Çıkışı	6
2.3. Serbest Zaman Kavramı	7
2.4 Serbest Zamanı Değerlendirmeyi Etkileyen Faktörler	9
2.4.1. Serbest zaman ve yaş	10
2.4.2 Serbest zaman ve kültür	13
2.4.3. Serbest zaman ve cinsiyet rolleri	13
2.4.4. Serbest zaman ve eğitim	15
2.5 Rekreasyon	17
2.5.1 Rekreasyonun tanımı	17
2.5.2 Rekreasyon alanları.....	18
2.6. Serbest Zaman Doyumu.....	23
2.6.1 Serbest zaman doyumunu etkileyen faktörler.....	25
2.6.2. Serbest zaman doyumunun etkilediği alanlar	27
2.6.2.1. Yaşam doyumuna	27
2.6.2.2. İş doyumuna.....	30
2.6.2.3. Motivasyon.....	31
2.6.3. Serbest zaman doyumunun ölçülmesi.....	32

3. BÖLÜM

Materyal ve Metot	37
3.1 Araştırmanın Modeli	37
3.2 Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	37
3.3. Veri Toplama Araçları.....	39
3.3.1. Bilgi formu	39
3.3.2 Serbest zaman doyum ölçeği	40
3.3.3 Yaşam Doyumu Ölçeği	41
3.3.4. Verilerin Toplanması	41
3.3.5. Verilerin Analizi	42

4. BÖLÜM

Bulgular	43
4.1. Problem Cümlelerine İlişkin Bulgular	43
4.2 Alt Problemlere İlişkin Bulgular	45

5. BÖLÜM

Tartışma ve Yorum	59
--------------------------------	----

6. BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler	65
6.1 Sonuçlar	65
6.2 Öneriler	66

Ekler

Ek – 1. Bilgi Formundaki Sorular.....	71
Ek – 2. Serbest Zaman Doyum Ölçeği.....	71
Ek – 3. Yaşam Doyumu Ölçeği	73

TEŞEKKÜR

Bu kitabın hazırlanmasında yardımcı olan başta danışmanlarım Yrd. Doç Dr. Kamil ORHAN ve Yrd. Doç.Dr. Bülent AĞBU-YA'ya, çok değerli arkadaşlarım Pınar GÜREL ve Gökçe ERTURAN'a en baştan beri yaptıkları destek ve gösterdikleri sabırdan dolayı teşekkür ederim.

Ayrıca aileme verdikleri destek için teşekkürlerimi sunarım.

KAYNAKLAR

1. Abadan, N. (1961) Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları*, Ankara, ss. 135-117.
2. Alay, S. (2000) Relationship Between Time Management And Academic Achivement Of Selected Universty Student, *ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
3. Alpar, R. (2003) Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemlere Giriş 1. *Nobel Yayınları*, Kızılay Ankara, ss.411.
4. Altergoot, K., ve McCreedy, C., C. (1993) Gender and Family Status Across the Life: Constraints of Five Types of Leisure, *Loisiret Societe/Society and Leisure*, 16(1). ss.151-180.
5. Annak, B. B. (2005) Sosyal Destek. Sosyal Ağ. Yaşam Kalitesi Ve Yaşam Doyumu: Duygu-Durum ve Anksiyete Bozukluğu Tanısı Alan Kişiler Ve Düzenli Hemodiyaliz Tedavisi Gören Hastalar Açısından Bir Karşılaştırma, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı*, Mersin.
6. Aydoğan, D., Gündoğdu, F., B. (2006) Kadın Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Etkinlikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. S:21/2 (217-232 s.).
7. Aytaç, Ö. (2005) Kimlik. Kamusal Alan ve Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Kahvehaneler. *Akademik Araştırmalar Dergisi*. S:24. Sayfa:15-40.
8. Bammel, G., Bammel, B., L., L. (1992) Leisure and Human Behaviour. Second Edition. Dubuque. IA: Wm. C. *Brown Publishers*. Ss.433.
9. Beard, J. G., Ragheb. M. G. (1980) Measuring Leisure Satisfaction. *Journal of Leisure Research*. 12. 20-33
10. Brown, C. (2005) The Anti Time-Management Approach To Time Management. <http://ezinearticles.com>.
11. Brown, B., Frankel, G. (1993) Activity Trough the Years: Leisure. Leisure Satisfaction and Life Satisfaction. *Sociology of Sports Journal*. 10. 1-17.
12. Ceyhun, S. (2008) Spor Tesislerinin Rekreatif Açıdan Kullanımı. Erzincan Üniversitesi. *Eğitim Fakültesi. Beden Eğitimi Spor Bölümü*. Erzincan.
13. Chen, C. H. (2005) Personality Traits And Their Relationship To Leisure Motivation And Lisure Satisfaction In Southern Taiwan University Students. Doctorate Thesis. *University of the Incarnate Word*. San Antonio. Texas. 178s.
14. Clayne, J. (1999) Opportunities in Recreation and Leisure Careers. Lincolnwood. IL. USA: *N T C/Contemporary Publishing Company*.
15. Culp, R., H. (1998) Adolescent Girls and Outdoor Recreation: A Case Study Examining Constraints and Effective Programming. *Journal of Leisure Research*. 30(3). ss.356-379.

16. Çetinkaya, H. (2004) Beden Dmgesi, Beden Organlarından Memnuniyet, Benlik Saygısı, Yaşam Doyumu ve Sosyal Karşılaştırma Düzeyinin Demografik Değişkenlere Göre Farklılaşması, *Mersin Üniversitesi*.
17. Demir, C., Demir, N. (2006) Bireylerin Serbest zaman Faaliyetlerine Katılmalarını Etkileyen Faktörler Dle Cinsiyet Arasındaki İlişki, Lisans Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama, *Ege Üniversitesi*, İzmir.
18. Du Cap, M. C. (2002) The Perceived Impact of the Acadia Advantage Program on the Leisure Lifestyle and Leisure Satisfaction of the Students at Acadia University. Master Thesis. *Acadia University*., Ottawa, ss. 139.
19. Dumazedier, J. (1974) Sociology of Leisure, *Elsevier Pub*, New York, ss.237
20. Erenci T., (2006) “Bir Üniversite Yerleşkesinde Rekreatyon İhtiyacı ve Planlanması, (Umuttepe örneği)” Yüksek Lisans Tezi, *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*., Kocaeli.
21. Erdemli, A.,(2002) Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi, *E.Yayınları*, İstanbul.
22. Erkal, M. (1992) Sosyolojik Açından Spor, *Filiz Kitapevi*, İstanbul.
23. Erkuş, A. (2005) Bilimsel Araştırma Sarmalı, *Seçkin Yayıncılık*, Ankara, ss.200
24. Franken, D. A., Raaij, V. (1981) Satisfaction With Leisure Time Activities, *Journal of Leisure Research*, 13. 227-352
25. Giddens, A. (2005) Sosyoloji. 2. Baskı, *Ayraç Yayınevi*, Ankara, Ss.704.
26. Gökçe, B. (1988) Toplumsal Bilimlerde Araştırma, *Savaş Yayınları*., Ankara.
27. Gökmen, H., Açıkalin, A., Koyuncu, N., Saydar, Z. (1985) Yükseköğretim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri ve Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri. MEGSB Gençlik Hizmetleri ve Faaliyetleri Daire Başkanlığı, *M.E.B. Basımevi*, Ankara.
28. Henderson, K., A. (1990) Anatomy is not Destiny: A Feminist Analysis of the Scholarship on Women's Leisure, *Leisure Sciences*, 12. ss.,229 - 236.
29. Henry, C., S., Hood, C., D., Johnson, A.,C. (2002) Marital Satisfaction, Shared Leisure, And Leisure Satisfaction in Married Couples With Adolescents. *Oklahoma Christian University*, Edmond, UK.
30. Iso- Ahola, S. E., Weissinger, E. (1990) Perceptions Of Boredom Dn Leisure: Conceptualization. Reliability And Validity Of The Leisure Boredom Scale. *Journal of Leisure Research*, S.22 (11). Ss.1-17.
31. Kaptan, S. (1998) Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri. *Esin Ofset Web Tasarım*. Ankara
32. Karaküçük, S. (1997) Rekreatyon-Serbest Zamanları Değerlendirme Genişletilmiş 2. Baskı, *Seren Ofset*. Ankara.
33. Karaküçük, S. Yetim, A. (2000) Rekreatyon Etkinliklerinde Liderlik ve Fonksiyonları. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. C. 1. No. 1. . ss. 64 - 76.Karasar. N. (1984) Bilimsel Araştırma Yöntemleri. *Hacettepe Taş Kitapçılık Ltd.Şti*. Ankara.
34. Kelly, J. R. (1990) Leisure. *Prentice Hall*. Englewood Clieffs. New Jersey. Ss.440.

35. Kesar, A.(2005) İş Doyumu ve Yaşam Doyumu İlişkisi: Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama. **Çalışma ve Toplum**. 2005/4.
36. Kılbaş, S. (2001) Rekreasyon Serbest zamanları Değerlendirme. 1. Baskı. **Nobel Yayınevi**. Ankara.
37. Kovacs, A. (2007) The Leisure Personality: Relationships Between Personality, Leisure Satisfaction, And Life Satisfaction. Doctorate Thesis. School of Health. Physical Education and Recreation, *Indiana University*, ss.153.
38. Kraus, R. (1971) Recreation and Leisure in Modern Society, **Appleton-Century- Crofts**, ss.493.
39. Küçüktopuzlu, K. F., Gözek, K., Uğurlu, A. (2003) Serbest zaman Rekreasyon İlişkisi ve Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetlerini Değerlendirmeye Yönelik Bir Araştırma, **1. Gençlik Serbest Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu. Bildiriler Kitabı**, Ankara.
40. Lloyd, K.M., Auld, C. J. (2001) The Role Of Leisure in Determining Quality Of Life: Issues Of Content And Measurement, **Social Indicators Research**, 57: 43–71, Netherlands.
41. Lu, L. and HU, C. H. (2005) Personality Leisure Experiences and Happiness. **Journal of Happiness Studies**. 6: 325–342s.
42. Lysyk, M., Brown T. G., Rodriguez E., McNally J., Loo K (2002) Translation of The Leisure Satisfaction Scale into French: A Validation Study. **Occupational Therapy International, Whurr Publishers Ltd**. 9(1), 76–89,.
43. Mathieson, A ., Wall, G. (1982) Tourism: Physical and Social Impacts. London and New York: **Long man**. Ss.208.
44. McIntosh, R.W., Goeldner, C. R. (1986) Tourism: Principles. Practices. Philosophies. Wiley. New York (USA). Ss. 564.
45. Mirzeoğlu, D., Mirzeoğlu, N., Paknadel, C., Erdoğan, Ş.(1996) Devlet ve Özel Okullarda Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyumu Düzeyleri. **Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi**. Cilt VIII. S. 3–10.
46. Moccia, F, D. (2000) Planning Time: An Emergent European Practice. **European Planning Studies**. 8(3). ss.367-376.
47. Müderrisoğlu, H., Kutay, L., E., Örnekçi Eşen. S. (2004) Kırsal Rekreasyonel Faaliyetlerde Kısıtlayıcılar. ADBU. **Tarım Bilimleri Dergisi**. 2005.
48. Özgüven, D. (1994) Ethem. Psikolojik Testler. **Yeni Doğu Matbaası**. Ankara.
49. Pearson, Q., (1998) Job Satisfaction. Leisure Satisfaction and Psychological Health. **The Career Development Quarterly**. 46. 416-426.
50. Pehlivanoglu, T. (1987) Belgrad Ormanı'nın Rekreasyon Potansiyeli ve Planlama İlkelerinin Tesbiti. Doktora Tezi. **Đ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü**. İstanbul.
51. Ragheb, M., G., Griiffit. C., A. (1982) The Contribution of Leisure Participation And Leisure Satisfaction To Life Satisfaction of Older Persons. *Journal of Leisure Research*.S. 14. ss 295 - 306.
52. Riddick, C.C.(1986) Leisure Satisfaction Precursors. **Journal of Leisure Research**. 18. 259-265

53. Robertson T., Long T., (2008) Foundation of Therapeutic Recreation. **Human Kinetics**. 324s.
54. Sünter, T. A., Canbaz S., Dabak Ş., Öz H., Pekşen Y. (2006) Pratisyen Hekimlerde Tükenmişlik. Dış Bağlı Gerginlik Ve Dış Doyumu Düzeyleri. **Genel Tıp Dergisi**. 16 (1).
55. Stumbo, N. J., Peterson, C. A. (2003) Therapeutic Recreation Program Design. Pearson. **Benjamin Cummings**. 481s.
56. Tezcan, M. (1994) Boş Zamanların Değerlendirilmesi Sosyolojisi. *Atilla Kitabevi*. Ankara.Tekin. H. (1993) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. **Yargı Kitap ve Yayınevi**. Ankara.
57. Tordkilsen, G. (2005) Leisure and Recreation Management. 5. Baskı. **EveFN Spon**. London. New York. Tokyo. Melbourne. Madras.
58. Torjman, S. (2004) Culture and Recreation: Links to Well – Being. **The Caledon Institute of Social Policy**. Ottawa. Ontario. Canada.
59. Tuna, M., Türk S., (2006) Kamu Ve Özel Sektör Matbaa İşletmelerinde Çalışanların Dış Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması. **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Konya. Ss. 619-634.
60. Ünal, S.,Karlıdağ. R., Yoloğlu. R. (2001) Hekimlerde Tükenmişlik e Dış Doyumu Düzeyinin Yaşam Doyumu Düzeyleri ile İlişkisi. **Klinik Psikiatri Dergisi**. 4 (2) 113-118.
61. Vara, Ş . (1999) “Yoğun Bakım Hemşirelerinde Dış doyum ve Genel Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi”. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). **İzmir: Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü**. İzmir.
62. Wang, E.S.T., Chen, L.S., Lyin, J.Y.C., Wang, M.C. H. (2008) The Relationship Between Leisure Satisfaction And Life Satisfaction Of Adolescents Concerning Online Games, **Libra Publishers**. S.43. ss 169. San Diego.
63. Warren, K. (1990) Women's outdoor adventures, In Miles. J. C., ve Priest. S. (Eds.). *Adventure Education* ss.411-417. State College. PA: Venture.
64. WEB 1. Brown, C. (2005) The Anti Time-Management Approach To Time Management. <http://ezinearticles.com/?The-Anti-Time-Management-Approach-to-Time-Managementveid=81071>.
65. Wilson, J. (1980) Sociology of Leisure, A Review of Sociology, **Duke University**, Durham.
66. Yetim, Ü. (1991) Kişisel Projelerin Organizasyonu ve Örüntüsü Açısından Yaşam Doyumu. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi, **Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İzmir.